

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 38/2026-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu a zo sudcov Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného Mgr. Vladimírom Šárnikom, advokátom, Rožňavská 2, Bratislava, proti postupu Mestského súdu Bratislava I na hlavnom pojednávaní z 30. októbra 2025 vo veci sp. zn. 33T/21/2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Ústavnému súdu bola 31. decembra 2025 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa, ktorou namietal porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom mestského súdu na hlavnom pojednávaní konanom 30. októbra 2025 v konaní vedenom pod sp. zn. 33T/21/2024. Sťažovateľ si uplatňuje aj náhradu trov právneho zastúpenia.

2. Z ústavnej sťažnosti a ostatných listín vyplýva, že sťažovateľ vystupuje ako poškodený v trestnej veci vedenej proti obžalovanému [REDAKOVANÉ] na mestskom súde na základe obžaloby pre skutok kvalifikovaný ako prečin ublíženia na zdraví podľa § 156 ods. 1 Trestného zákona. Na hlavnom pojednávaní 30. októbra 2025 došlo k predneseniu záverečných rečí. Pri prednášaní záverečnej reči konajúca samosudkyňa zvýšeným hlasom opakovane prerušovala splnomocnenca sťažovateľa upozornovaním, že záverečná reč má smerovať k nároku na náhradu škody, a vyzývala ho, aby nerozoberal jednotlivé dôkazy. Sťažovateľovi nebolo umožnené vykonať hodnotenie jednotlivých dôkazov svedčiacich o vine obžalovaného a predniesť príslušnú argumentáciu. Záverečnú reč splnomocnenca prerušoval aj obhajca, neverbálnu nevôľu prejavovala aj prokurátorka, proti čomu sudkyňa nijako nezasiahla. Priebeh pojednávania bol teda aj značne nedôstojný. Súd následne vyniesol rozsudok, ktorým uznal obžalovaného za vinného a sťažovateľa odkázal s nárokom na náhradu škody na civilný proces.

II. Argumentácia sťažovateľa

3. S odkazom na nález č. k. II. ÚS 655/2013-48 z 18. júna 2014, ako aj § 274 ods. 2 a 4 Trestného poriadku má sťažovateľ právo klásť otázky nielen k výške uplatnenej škody a škode samotnej, ale aj k jej právnomu základu, ktorý spočíva v protiprávnom konaní obžalovaného, teda o jeho vine. Znemožnením klásť otázky k právnomu základu uplatneného nároku tak bolo porušené označené právo sťažovateľa na súdnu ochranu ako poškodeného. Nič na tom nemení uznanie obžalovaného za vinného ani záver súdu, že nárok na náhradu škody sťažovateľ neuplatnil riadne. Trestný poriadok neumožňuje súdu ukracovať poškodeného o jeho práva ani v situácii, ak mieni obžalovaného uznať vinným, prípadne neuznať riadne uplatnenie nároku poškodeným. Poškodený má právo na rešpektovanie svojich zákonných a ústavných práv bezvýnimočne.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Na predbežnom prerokovaní ústavný súd potom preskúmal, či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy postupom mestského súdu:

5. Pri posudzovaní ústavnej sťažnosti sťažovateľa ústavný súd vychádzal z princípu subsidiarity, na ktorom je založená jeho právomoc rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Zmysel a účel subsidiárneho postavenia ústavného súdu pri ochrane základných práv a slobôd spočíva v tom, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy vecí nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Princíp subsidiarity znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými ústavnými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Tento princíp je na zákonnej úrovni premietnutý v § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je ústavná sťažnosť neprípustná, ak o ochrane základných práv a slobôd sťažovateľa vo veci, ktorej sa ústavná sťažnosť týka, je príslušný rozhodovať iný súd alebo ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd.

6. Ústavný súd opakovane zdôrazňuje, že trestné konanie od svojho začiatku až do konca je procesom, v ktorom sa v rámci vykonávania jednotlivých úkonov a realizácie garancií na ochranu práv a slobôd môžu zo strany orgánov činných v trestnom konaní a súdov naprávať, resp. korigovať aj jednotlivé pochybenia. Spravidla až po jeho skončení možno na ústavnom súde namietat pochybenia znamenajúce porušenia práv a slobôd, ktoré neboli odstránené v jeho priebehu (napr. II. ÚS 3/02, III. ÚS 18/04, IV. ÚS 76/05, IV. ÚS 220/07). Ústavné súdnictvo je totiž vybudované predovšetkým na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených. V prebiehajúcom trestnom

konaní sa môžu i prípadné protiústavné procesné vady napraviť v rámci celého konania obvyklým a zákonom predvídateľným spôsobom na úrovni všeobecných súdov s výnimkou posudzovania porušenia základných práv pri odňatí osobnej slobody väzbou, prípadne generálnom majetkovo-invazívnom opatrení (zaistenie majetku obvineného), resp. prieskumu porušenia základných práv rozhodnutiami a opatreniami proti osobám, ktoré nie sú v tomto konaní obvinené.

7. Základné právo na súdnu ochranu, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie sú „výsledkové“, to znamená, že im musí zodpovedať proces ako celok a to, či napadnuté konanie ako celok bude spravodlivé, závisí od pokračujúceho konania a rozhodnutia všeobecných súdov (m. m. III. ÚS 33/04, IV. ÚS 163/05, II. ÚS 307/06). Obdobne z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva [ďalej len „ESLP“ (napr. Komanický c. Slovenská republika, rozsudok zo 4. 6. 2002)] vyplýva, že ESLP overuje, či konanie posudzované ako celok bolo spravodlivé v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

8. Zákonné predpoklady na ochranu základných práv a slobôd v priebehu trestného konania vytvárajú príslušné ustanovenia Trestného poriadku. Podľa § 307 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku ak tento zákon neustanovuje inak, rozsudok môže odvolaním napadnúť poškodený pre nesprávnosť výroku o náhrade škody. Podľa § 307 ods. 2 Trestného poriadku osoba oprávnená podať odvolanie proti niektorému výroku rozsudku môže ho napadnúť aj preto, že taký výrok nebol urobený, ako aj pre porušenie ustanovení o konaní, ktoré predchádzalo rozsudku, ak toto porušenie mohlo spôsobiť, že výrok je nesprávny alebo že chyba. Podľa § 308 ods. 1 Trestného poriadku v neprospech obžalovaného môže rozsudok napadnúť odvolaním prokurátor; len čo do povinnosti na náhradu škody má toto právo aj poškodený, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody.

9. Podľa § 317 ods. 1 Trestného poriadku sa prieskumná právomoc odvolacieho súdu vzťahuje nielen na zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ale aj na správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Podľa § 321 ods. 1 písm. a) Trestného poriadku odvolací súd zruší napadnutý rozsudok aj pre podstatné chyby konania, ktoré napadnutým výrokom rozsudku predchádzali, najmä preto, lebo boli porušené ustanovenia, ktorými sa má zabezpečiť objasnenie veci alebo právo obhajoby.

10. Sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť v tomto momente ústavný súd hodnotí ako neprípustnú, pretože namietanú nemožnosť klásť otázky k právnemu základu uplatnenej škody môže namietať v riadnom opravnom prostriedku (odvolaní), ktorého podanie si vyhradil po vyhlásení rozsudku 30. októbra 2025. Sťažovateľom opísané okolnosti záverečnej reči nevyklučujú uplatnenie zásady subsidiarity, a preto ústavný súd nepovažoval za potrebné vecne skúmať postup mestského súdu (podobne I. ÚS 470/2021, I. ÚS 335/2022, III. ÚS 508/2022). Ak sťažovateľ bude v odvolaní argumentovať uplatnením ústavne konformného výkladu § 272 ods. 1 Trestného poriadku v zmysle záverov ústavného súdu vo veci sp. zn. II. ÚS 655/2013, bude povinnosťou odvolacieho súdu na námietky sťažovateľa odpovedať. Ústavný súd aktuálne nepovažuje za potrebné vyjadrovať sa k správnosti postupu mestského súdu, pretože by tým zasahoval do právomoci všeobecného súdu.

11. V popísaných okolnostiach veci nejde o taký mimoriadny prípad, ktorý by odôvodňoval vecné preskúmanie postupu mestského súdu, a teda odklon od ustáleného názoru na možnosti ústavného prieskumu rozhodnutí vydávaných v jednotlivých procesných štádiách trestného konania pred jeho právoplatným skončením. Fakticky sťažovateľ žiada, aby ústavný súd vstúpil do právomoci všeobecného súdu ako opravná inštancia. Vzhľadom na námietky sťažovateľa uplatniteľné iným

jemu dostupným prostriedkom ochrany ústavný súd nespozoroval v postupe mestského súdu známky arbitrárnosti a svojvôle (sťažovateľ nič v tomto zmysle ani netvrdil) či extrémneho vybočenia zo štandardov práva na súdnu ochranu, ktoré by odôvodňovali v tomto štádiu trestného konania zásah ústavného súdu.

12. V prípade sťažovateľa ústavný súd nezistil také okolnosti (výnimky), ktoré by odôvodňovali ingerenciu ústavného súdu a uplatnenie jeho právomoci v uvedenom štádiu trestného konania, a preto ústavnú sťažnosť sťažovateľa odmietol v tejto časti pre jej neprípustnosť, t. j. podľa § 132 ods. 1 a § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. januára 2026

Libor Duľa
predseda senátu